

«ΨΥΧΗ ΤΡΕΛΛΗ». Τὸν περασμένο μῆνα παίχτηκε στὸ Θέατρο Διονύσια ἔπειτα ἀπὸ μεγάλη ρεκλάμα, «Ἡ Ψυχὴ Τρελλή» (l'âme en folie) τοῦ Γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ François de Curel.

Σ' αὐτὸ τὸ ἔργο του ὁ Curel ἀναπτύσσει τὶς θεωρίες του, γιὰ τὸν ἔρωτα, καὶ γενικὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ γιὰ τὸν ἄνθρώπινο ἔρωτα, λέει πρῶτα, πὼς θ'ἄπρεπε νὰ συμβαίῃ ὅπως στὸν ὄργασμὸ τῶν ζώων, «τῶν δίποδων ξαδερφιῶν μας», πὺ ἐπικρατοῦν πάντα οἱ δυνατώτεροι καὶ οἱ ῥωμαλεώτεροι. Ἔτσι μὲ τὸ καιρὸ θὰ μπορούσε νὰ καλλιτερέψῃ ἢ κατάστασῃ τῆς σαπισμένης ἀνθρώπινης γενιάς, γιὰτὶ θὰ γεννιούντανε παιδιὰ ἀκμαῖα καὶ γεμάτα ζωὴ μέσα τους. Ἀλλὰ δυστυχῶς, κατὰ τὸν συγγραφέα, ἐπικρατεῖ ἡ ψυχὴ καὶ ὄχι ἡ φυσικὴ ὁρμὴ. Ἐπειτα ἀναπτύσσει τὴ θεωρίαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορες ὀντότητες καὶ ἔνστικτα πὺ ἔχει κληρονομήσει ἐξ αἰτίας τοῦ ἀταβισμού. Τὰ δραματικὰ στοιχεῖα λείπουν ὅλως διόλου ἀπ' τὸ ἔργο· οὔτε πλοκὴ, οὔτε, ὑπόθεσις, οὔτε ἐνότητ' ἀποτελεῖται, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, ἀπὸ σειρὰ φιλοσοφικῶν διαλόγων πὺ λαβαίνει μέρος σ' αὐτοὺς κι' ἕνας συμβολικὸς σκελετός.

Μὲ τὴν ὅλη πλοκὴ καὶ λύση τοῦ δράματος, ὁ συγγραφέας πρέπει νὰ γυρεύῃ νὰ σοῦ φανερώσῃ ζωντανὴ τὴ θεωρίαν πὺ θέλει νὰ ἀναπτύξῃ· καὶ ὄχι μὲ φριχτὰ μοτότονους, καὶ κουραστικὸς ἀπέραντους διαλόγους, νὰ πολεμᾷ νὰ σοῦ τὴν ἐπιβάλῃ. Γι' αὐτὸ «Ἡ Ψυχὴ Τρελλή» δὲν εἶναι καμωμένη γιὰ τὴ σκηνή, καὶ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ἐξιτιμήσῃ πολὺ καλλίτερα τὶς φιλοσοφικὰς τάσεις τοῦ συγγραφέα ἂν τὶς διάβαζε σὲ βιβλίον.

Τὰ σκηνικὰ τῆς α' καὶ β' πράξης μέτρια· τῆς γ' οἰκτρά. Ὁ φωτισμὸς ἀκανόνιστος, ἀδιάκοπα ἄλλαζε χωρὶς λόγο, πότε δυνατὸς πότε ἀδύνατος πότε ὅλως διόλου σκοτεινός, καὶ σὲ στιγμὴ μάλιστα πὺ διάβαζαν ἀπάνω στὴ σκηνή. Κι' ὅλα αὐτὰ, γιὰ νὰ βοηθήσουν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ σκελετοῦ. Τὸ παίξιμον τῶν ἠθοποιῶν μέτριον, ἐχτὸς ἀπ' τὴ Κυρία Κυβέλη πὺ εἶχε μερικὰς ὡραῖες στιγμὰς, καὶ τὸν Κύριον Ν. Παπαγεωργίου πὺ ἦταν πολὺ καλὸς καὶ φυσικὸς στὸ δύσκολον ρόλον του.